

Unijne przepisy o zwalczaniu przemocy wobec kobiet

W marcu 2022 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w UE, a na początku 2024 r. współprawodawcy uzgodnili tekst kompromisowy tego aktu. Głosowanie Parlamentu w sprawie wniosku odbędzie się podczas drugiej kwietniowej sesji plenarnej. Nowa dyrektywa określałaby minimalne standardy kryminalizacji poważnych form przemocy oraz poprawy prewencji, dostępu do wymiaru sprawiedliwości i ochrony ofiar.

Kontekst

Przemoc wobec kobiet to zjawisko kształtowane przez [czynniki](#) kulturowe, prawne, gospodarcze i polityczne i postrzegane jako forma przemocy wymierzona w kobiety ze względu na płeć lub nieproporcjonalnie często dotycząca kobiet. Narusza ona prawa człowieka i stanowi poważną formę [dyskryminacji](#). Przemoc domowa dotyczy głównie [kobiet](#) i dzieci, chociaż ofiarami mogą być również mężczyźni. Dane pokazują, że przemoc wobec kobiet jest nadal [szeroko rozpowszechniona](#) w UE, a społeczeństwo ponosi przez nią znaczne [koszty](#). Może ona przybierać [różne formy](#), w tym nękanie i uporczywe nękanie w internecie i poza nim, gwałt, okaleczanie żeńskich narządów płciowych czy kobietobójstwo.

Wniosek Komisji Europejskiej

W odpowiedzi na ponawiane od wielu lat apele Parlamentu i organizacji społeczeństwa obywatelskiego o prawodawstwo UE Komisja przedstawiła w marcu 2022 r. [wniosek](#) dotyczący dyrektywy UE w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Komisja Ursuli von der Leyen uznała przyjęcie tych przepisów za [priorytetowe](#) na początku kadencji. Pierwotny wniosek miał na celu ustanowienie unijnych norm minimalnych w zakresie kryminalizacji różnych form przemocy: gwałtu jako (seksualnego) aktu penetracji [bez zgody](#) drugiej osoby, okaleczania żeńskich narządów płciowych, udostępniania intymnych obrazów bez zgody, cyberstalkingu, cybernękania i nawoływania do nienawiści lub przemocy w internecie. Państwa członkowskie byłyby zobowiązane do wdrożenia środków, które umożliwią lepsze zapobieganie tym czynom, zapewnią ofiarom większą ochronę i wsparcie, a także ułatwią im dostęp do wymiaru sprawiedliwości.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Komisja Praw Kobiet i Równouprawienia (FEMM) Parlamentu Europejskiego oraz Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) wspólnie przeanalizowały to dossier. Ich [sprawozdanie](#), przyjęte 28 czerwca 2023 r., uutorowało drogę do negocjacji międzyinstytucjonalnych, które rozpoczęły się w lipcu 2023 r.

W lutym 2024 r. osiągnięto trudne porozumienie polityczne po usunięciu z tekstu kryminalizacji gwałtu. Było to główną przeszkodą podczas negocjacji, przy czym Rada sprzeciwiła się kryminalizacji gwałtu, ponieważ wykraczałoby to poza kompetencje prawne UE, podczas gdy Parlament i Komisja wyraziły przeciwne stanowisko.

W porozumieniu politycznym utrzymano kilka kluczowych poprawek zaproponowanych przez Parlament. Obejmowały one kryminalizację przymusowych małżeństw i cyberflashingu; rozszerzoną listą okoliczności obciążających (w przypadku przestępstw popełnionych przeciwko przedstawicielom publicznym, dziennikarzom i obrońcom praw człowieka oraz „przestępstw honorowych”) oraz możliwość przeglądu aktu za 5 lat. Porozumienie to zobowiązuje również państwa członkowskie do przyjęcia środków zapobiegających gwałtom oraz do zwiększania świadomości na temat kluczowej roli zgody. Porozumienie wymaga teraz formalnego przyjęcia zarówno przez Parlament, jak i Radę.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2022/0066\(COD\)](#); komisje przedmiotowo właściwe: FEMM i LIBE (art. 58); współsprawozdawczynie: Frances Fitzgerald (PPE, Irlandia), Evin Incir (S&D, Szwecja). Więcej informacji w [briefingu](#) z serii „Opracowywanie prawa UE”.

